

Türkiye-Tunus Yatırım ve İŐ Forumu

05 Haziran 2024, DEİK Merkezi

Ticaret Bakanımız Sn. Prof. Dr. Ömer Bolat,

Tunus Ticaret ve İhracat Geliştirme Bakanı Kalthoum Ben Rejeb,

Tunus Büyükelçimiz Sayın Ahmet Misbah Demircan,

Tunus Ankara BE Sn. Ahmed Ben Sghaier, (*Ahmet Bin Sağır*)

Bakan Yardımcımız Sn. Mustafa Tuzcu,

DEİK/Türkiye-Tunus İŐ Konseyi Başkanı Sn. Kadir Mete Geçer,

UTICA'nın Nobel Ödüllü Başkanı Sn. Samir Majoul,

İŐ Dünyasının Değerli Temsilcileri,

Değerli Basın Mensupları,

“Tunus el-Hadraa” yani **“Yeşil Tunus”** olarak ifade edilen Tunus'tan gelen değerli dostlarımızı ülkemizde ağırlamaktan büyük mutluluk duyuyor, sizleri şahsım ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu-DEİK adına saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle UTICA'dan bahsetmek istiyorum. Ben UTICA'yı 2006 yılında Ticaret Bakanımız MÜSİAD'ın 3. Başkanı ve ben Sektör Kurulu

Başkanı iken tanıdım. Daha sonra ben MÜSİAD'ın 5. Başkanı oldum ve 2013 yılında CB'mız, o dönem BB iken, MÜSİAD'ın düzenlediği Fas-Tunus-Cezayir seyahatinde Tunus'taki İş Forumu, UTICA ile birlikte, o dönemde başka olan Hanımefendi ile gerçekleştirmiştik. Bugün de birlikteyiz.

2 ay önce gerçekleştirdiğimiz Tunus İş Birlikleri Tanıtım programımızın ardından yeniden Tunuslu dostlarımızla bir aradayız... Umuyorum ki bugün ticaret ve yatırım ilişkilerimize daha fazla canlandırmak için önemli adımlar atacağız.

400 yılı aşkın dostluk bağları bulunan Türkiye ve Tunus, bu köklü ilişkilerini siyasi, kültürel ve ekonomik açıdan güçlü bir şekilde ilerliyor.

Özellikle 2020 yılındaki salgın sonrası ticaret hacmimizde gözle görülen bir canlanmanın olduğunu görüyoruz. Salgın öncesinde 1 milyar \$ seviyesinde olan toplam dış ticaretimiz kısa süre içerisinde % 50 artarak 1,5 milyar \$ oldu. Tunus'un ithalatında Türkiye'nin payı 2019 yılında % 4,6 iken bugün % 6'yı aştı. 10 yıl önce Türkiye'de yükseköğrenim gören Tunuslu kardeşlerimizin sayısı 35 iken geçtiğimiz yıl 1263'e yükseldi.

İki ülke arasındaki STA, Yatırımların Karşılıklı Teşvik ve Korunması ve Çifte Vergilemeyi Önleme Anlaşması başta olmak üzere iş birliğimizi teşvik edecek önemli anlaşmaların olması her iki ülke için önemli fırsatlar sunuyor. Böylesi bir ortamda iki ülke arasında çok daha fazla ilişki kurulabileceğine inanıyorum.

Bunun için, aramızdaki ekonomik iş birliğimizi geliştirmenin önünü açacak bazı başlıkları kısaca paylaşmak istiyorum:

- Her iki ülke de imalat sanayii, tarım, turizm ve yenilenebilir enerji yatırımlarına önem veriyor. Hem ülkemizdeki hem de Tunus'taki yatırım imkanlarından iki ülke firmalarının da faydalanabileceklerini düşünüyorum.
- Özellikle; gübre, PVC, Zeytinyağı, liman işletmeciliği ve tekstil sektörlerine özel çalışma yapabileceğimiz alanlar görünüyor. Bu veya benzer alanlarda bir kaç tane başarılı sonuç aldıktan sonra işbirliğimizin farklı alanlara yayılarak gelişeceğine inanıyorum.
- Sağlık & sağlık turizmi, enerji & yenilenebilir enerji, tarım & gıda güvenliği, sanayi, dijital teknolojiler, turizm, lojistik, inşaat alanlarında iş birliğini çok daha hızlı ve çok daha fazla arttırmamız gerektiğine ve bunun mümkün olduğuna inanıyorum.
- Ayrıca, Tunus'un Türkçe'ye önem verdiğini biliyoruz. Tunus'un birçok lisesinde seçmeli olarak Türkçe dili eğitimi veriliyor. Hazır bu yeni başlangıçlar yapılmışken eğitim alanında daha fazla iş birliği yapabiliriz. Türkiye de son dönemde yükseköğretim alanında tercih edilen ülkelerden birisi haline gelmiştir. Tunuslu öğrenci kardeşlerimizi daha fazla yükseköğretim eğitimi için ülkemize davet ediyorum.
- Eğitime ilave olarak kültürel alanda da işbirliğimizin ileri seviyelere taşınmasında dilin önemli bir araç olacağını düşünüyorum.
- Benzer şekilde, ülkemizdeki sağlık alt yapısı son yıllarda yapılan yatırımlar ile önemli ölçüde gelişmiş olup birçok yabancı hasta tedavileri için Türk hastanelerini tercih etmeye başladı. Allah sağlık

versin, ama ihtiyaç duydukları zaman Tunuslu kardeşlerimiz de hastanelerimizdeki tedavi imkanlarından faydalanabilirler.

- Her iki ülkenin jeopolitik konumu ve üçüncü ülkelerle yapmış oldukları anlaşmalar iki ülkenin de faydasına olacak şekilde kullanılabilir. Bu kapsamda Tunus ülkemiz için Afrika'ya açılan bir kapı iken, Tunus da Türkiye'nin 28 ülke ile imzalamış olduğu STA'lardan faydalanarak daha fazla ülkeye ihracat yapabilir.
- Bütün bu fırsatlar varkeni çözülmesi gereken bazı noktalar da var. Limanlarda bekletilen gemiler nedeniyle ticari ilişkilerimiz de aksıyor. Bu sorunun kısa zamanda çözülmesini bekliyoruz.
- Son olarak, networkün önemli olduğu günümüz dünyasında DEİK'in 152 iş konseyi aracılığı ile sahip olduğu geniş küresel networkünü her zaman Tunuslu dostlarımız için de kullanmaya hazır olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

İş dünyamızın Kuzey Yıldızı DEİK olarak 39 yıldır, tüm dünyaya yayılmış 152 İş Konseyimizle, ülkeler arası yatırım ve ticareti artırmak için Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Ticaret Bakanımızın destek ve koordinasyonu ile "Ticari Diplomasi" faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

1990 yılında kurulan Türkiye-Tunus İş Konseyimiz de, Kadir Mete Geçer başkanlığında, karşı kanat kuruluşu Tunus Sanayi ve El Sanatları Birliği (UTICA) iş birliğiyle, ülkelerimiz arasındaki ticaret ve yatırımları arttırmaya devam ediyor.

Karşı kanadımız UTICA ile imzaladığımız MoU mutabakat zaptı ile İş ve Yatırım Forumumuzun hayırlı olmasını diliyor; önümüzdeki dönemde ticaret ve yatırım ilişkilerimizi daha da geliştireceğimize inanıyorum.

Sözlerime Tunuslu şair Aboul-Qacem Echebbi'nin "Yaşama İradesi" adlı şiirinden kısa bir alıntıyla son vermek istiyorum. Echebbi, "**Hayata karşı hiçbir tutkusu olmayan, özünü kaybeder ve unutulur**" diyor.

Tutkulu iş dünyası temsilcileri olarak, iki ülke arasındaki ticaret ve yatırım ilişkilerimizi artırarak unutulmayacağımıza inanıyorum.

Bu duygularla, Ticaret Bakanımız Sn. Prof. Dr. Ömer Bolat ve Tunus Ticaret ve İhracat Geliştirme Bakanı Sn. Kalthoum Ben Rejeb başta olmak üzere programımıza katılan ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Nail OLPAK

DEİK Başkanı